

Utbildningsinspektion i Medleskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Medleskolan	2
Bedömningar	2

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Kågeskolan och besökt skolan den 23 januari 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka inspektörer som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. De krav på åtgärder som inspektörerna anger i denna rapport framgår även av Skolverkets beslut med anledning av inspektionen. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet.

Övergripande information om inspektionen finns publicerad på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se) .

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de brister inspektörerna lyfter fram i bedömningen åtgärdas av skolan. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Medleskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och Medleskolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Medleskolan intervjuades rektorn, personal, elever i årskurs 5, samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte också verksamheten. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Medleskolan

Medleskolan	Antal elever
Grundskola	99
Skolbarnsomsorg	50
Förskoleklass	20

Källa: Medleskolan

Medleskolan är en F–5 skola belägen vid Skellefteälven 1,5 mil väster om Skellefteå. Skolan består av en äldre byggnad med en tillbyggnad från slutet av 1970 talet. På skolan finns en stor skolgård och naturen sträcker sig in på husknuten. Förskoleklassens verksamhet bedrivs integrerat i skolans lokaler. I skolan finns även ett mindre skolbibliotek.

I Medleskolan bedrivs utbildning som omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–5 samt skolbarnsomsorg. De flesta av Medleskolans elever går vidare till Brännanskolan i årskurs 6.

Skolan leds av en rektor som också ansvarar för tre förskolor som är lokaliserade utanför Medle.

Den pedagogiska personalen är indelad i tre arbetslag; F–1, 2–3 och 4–5 samt fritids som ett arbetslag. Skolan har sedan flera år arbetat med tvärgrupper som innebär temaarbeten och arbete över klassgränserna.

Bedömningar

Samlad bedömning

Medleskolan har under flera år arbetat aktivt med värdegrundsarbete. Inspektörerna intryck är också att Medleskolan tillsammans med eleverna skapat gynnsamma förutsättningar för att utveckla Medleskolan som en socialt trygg och en kreativ läromiljö. Inspektörerna vill dock peka på vikten av att Medleskolan i sitt fortsatta kvalitetsarbete särskilt utvecklar det som är skolans kunskapsuppdrag.

Som ett led i det arbetet är det viktigt att kvalitetsarbetet utvecklas och i högre grad omfattar de nationella målen. Rektorns roll i det arbetet behöver förstärkas liksom rektorns ansvarstagande för att synliggöra skolans resultat och initiera förbättringsarbete i förhållande till resultaten.

Medleskolan har fokus på ämnena svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen genomförs inte någon tydlig systematisk utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kraven i kursplanerna. Detta måste skolan förbättra. De individuella utvecklingsplanerna och utvecklingssamtalen varierar i kvalitet och behöver utvecklas.

Skolans arbetsplan och kvalitetsredovisning bygger på en kommungemensam modell i form av så kallade styrkort. Av skolans kvalitetsredovisning är det dock svårt att utläsa i vilken utsträckning nationella mål har förverkligats och vilka ytterligare åtgärder för måluppfyllelse som ska vidtas. Det saknas också en analys av skolans resultat utifrån nationell mål.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Skolan anordnar inte elevens val enligt förordningen (2 kap. 19 – 20 §§ grundskoleförordningen).
- Eleverna ges inte möjlighet att nå målen för årskurs 5 i ämnet hem- och konsumentkunskap (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning motsvarar inte förordningens krav (3 och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör förbättra informationen till eleverna och föräldrarna avseende kunskapsmålen.
- Skolan bör arbeta för att förbättra elevernas inflytande över det egna lärandet.
- Elevernas individuella utvecklingsplaner behöver tydliggöras och utvecklas samt förankras hos elever och föräldrar.
- Åtgärdsprogrammets kvalitet behöver utvecklas.
- Samarbetet mellan Medleskolan och övriga skolor i närområdet bör stärkas.
- Rektorns ansvar för skolans kvalitetsarbete och pedagogiska utveckling bör stärkas.
- Utvecklingssamtalens genomförande bör ses över så att det säkerställs att de syftar till att stödja elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Kunskaper

Resultat och utvärdering av lärandet

Inspektionen visar att eleverna i förskoleklassen får goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger. Det pedagogiska arbetet är tydligt inriktat på samverkan mellan både skolbarnomsorgen och de yngre årskurserna.

Eleverna i årskurs 2 genomgår diagnoser i läsutveckling enligt Skellefteåmodellen och skolorna genomför de nationella ämnesproven i årskurs 5. De flesta eleverna uppnår godkänt resultat på proven. Skolan följer dock inte upp och analyserar resultat systematiskt över tid. Inspektörerna bedömer att arbetet med att analysera resultaten och vidta åtgärder för att nå högre målnivåer är ett angeläget utvecklingsarbete för Medleskolan. Vidare är det viktigt att skolans resultat inte enbart används för åtgärder på individ- och grupp-nivå, utan också utgör ett underlag för diskussioner på skolnivå om hur undervisningen kan utvecklas. Lärarna behöver också i högre grad diskutera och samverka kring grunderna för utvärdering och bedömning. Vid inspektionen framkommer också att lärarna efterlyser fler arenor där gemensamma pedagogiska diskussioner kan föras, men också i samverkan med andra skolor. Detta gäller inte minst mottagande skola. Inspektörerna bedömer

att skolan bör se till att lärarna ges förutsättningar för sådana gemensamma diskussioner och att samverkan med mottagande skola utvecklas.

Inspektörerna bedömer att eleverna generellt har begränsad kännedom om kunskapsmålen. Även föräldrarna har i regel liten kännedom om kunskapsmålen för respektive ämne. Enligt inspektörerna kan detta medföra svårigheter för eleverna att utveckla sin förmåga att själva bedöma sina resultat. Föräldrarnas bristande kännedom om kunskapsmålen kan, enligt inspektörerna, innebära att de inte kan följa och relatera elevernas kunskapsutveckling till målen för utbildningen. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra informationen till eleverna och föräldrarna avseende kunskapsmålen.

Elevernas brist på kännedom om målen innebär att det försvårar deras möjlighet att utöva inflytande över undervisningens innehåll och arbetssätt. Vid intervjuer framkommer att innehåll och arbetssätt i undervisningen i stor utsträckning bestäms av läraren och att lärarna i varierande grad försöker utgå från elevernas intressen och önskemål. Eleverna kan i varierande grad påverka i vilken ordning de utför sina arbetsuppgifter. Men det är viktigt att lärarna arbetar aktivt med att uppmuntra eleverna att efter ålder och mognad att ta ett allt större ansvar för sitt eget lärande. Inspektörerna bedömer att elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetssätt bör utvecklas.

Skolan ska enligt läroplanen sträva mot att varje elev har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Strävan ska vara att elever successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning. Inspektörerna bedömer att Medleskolan arbetar aktivt och målinriktat för att utveckla elevernas förmåga att arbeta i demokratiska arbetsformer. I varje klass finns klassråd och på skolan finns även ett skolråd där rektorn deltar vid mötena. Eleverna uppfattar både elevråd och klassråd som viktigt och att de har möjlighet att påverka.

Individanpassning och särskilt stöd

Läraren ska fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Vid utvecklingssamtalet ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Vid utvecklingssamtalet ska läraren också i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Medleskolan genomför utvecklingssamtal en gång per termin. Vid inspektionen framkommer dock att utvecklingssamtalens kvalitet och funktion behöver utvecklas. Enligt uppgifter förekommer det att elever upplever utvecklingssamtalen som obehagliga snarare än som de viktiga pedagogiska verktyg de är avsedda att vara. Inspektörerna bedömer det därför som mycket angeläget att skolan ser till att utvecklingssamtalens kvalitet förbättras och ges den innebörd som angivits ovan.

Individuella utvecklingsplaner upprättas för samtliga elever. Alla elever är dock inte medvetna om att de har en plan och än mindre vad som står i den. Inspektörerna bedömer därför att skolan behöver utveckla planernas kvalitet, främst avseende de framtidsytande målbeskrivningarna. De exempel som inspektörerna har tagit del av visar också att det ibland saknas vilka insatser som skolan skall bidra med för att främja elevens utveckling. Se Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

Medleskolans specialpedagog ingår i arbetslaget F–1 men är en resurs för hela skolan. I huvudsak arbetar specialpedagogen handledande och finns med som stöd när lärarna skriver åtgärdsprogram. Vid sidan av dessa uppgifter gör även specialpedagogen kartläggningar med mera.

Inspektörerna bedömer att skolan har rutiner för att uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd. Inspektörerna noterar dock att åtgärdsprogrammets kvalitet varierar. Det är viktigt att skolan utvecklar åtgärdsprogrammets kvalitet så att dessa kan utgöra underlag för analyser och uppföljningar av åtgärder som vidtagits och vad som bör förbättras.

Normer och värden

Skolan har under flera år arbetat aktivt med värdegrundsarbete. Inspektörerna intryck är också att Medleskolan skapat gynnsamma förutsättningar för att utveckla skolan som en socialt trygg och en kreativ läromiljö. Det är också inspektörernas bedömning att elevernas lärandemiljö präglas av en lugn och trivsamt stämning. Personalen visar ett högt engagemang för sitt uppdrag och arbetar tydligt med elevernas trygghet i centrum.

Inspektörerna bedömer att den likabehandlingsplan som tagits fram för Medleskolan är ett bra dokument där de olika diskrimineringsgrunderna framgår. Likabehandlingsplanen tycks också vara känd för lärare och de flesta elever. Inspektörerna vill dock peka på att skolan i sitt fortsatta kvalitetsarbete går vidare och i än högre grad förankrar innehållet i likabehandlingsplanen bland föräldrarna.

Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på att det från och med den 1 juni 2006 också ställs krav på att uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

Ledning och kvalitetsarbete

Styrning och ledning

I läroplanen anges att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att de nationella målen ska nås. Skollagen anger vidare att det är rektorns ansvar att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Rektorn vid Medleskolan har genomgått den statliga rektorsutbildningen och är väl förtrogen med verksamheten och medveten om skolans utvecklingsområden. Rektorn upplever uppdraget som brett med allt snävare ekonomiska villkor. Ansvaret för de tre förskolorna som ligger utanför Medle innebär stora fysiska avstånd och långa resor. Rektorn beskriver också sina arbetsuppgifter som mångfacetterade och utmanande men också ibland splittrande, vilket enligt rektorn sammantaget kan innebära att det pedagogiska ledarskapet inte alltid hinns med. Inspektörerna bedömer, utifrån de utvecklingsområden som identifierats i rapporten, att rektorns roll i kvalitetsarbetet behöver förstärkas liksom rektorns ansvarstagande för att synliggöra skolans resultat och initiera förbättringsarbete i förhållande till resultaten.

Kvalitetsarbete

Varje skola, förskola och fritidshem ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska

innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. I förordningen ställs krav på elevers och personals delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta.

Medleskolans arbetsplan och kvalitetsredovisning bygger på en kommungemensam modell i form av så kallade styrkort. Vid intervjuer framkommer att kvalitetsredovisningen inte är det redskap för att främja skolans kvalitetsarbete som det är ämnat att vara. Personalens uppfattning är att de kommunala målen inte är anpassade för deras verksamhet. Skolans kvalitetsredovisning innefattar visserligen kommunens mål samt Medleskolans egna prioriterade mål. Det framgår dock inte i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats eller vilka ytterligare åtgärder för måluppfyllelsen som ska vidtas. Det saknas också en analys av skolans resultat utifrån de nationella målen.

Tillgång till likvärdig utbildning

Vid inspektionen framkommer att Medleskolan inte genomför undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap enligt författningarnas krav. Vissa inslag av ämnet förekommer under skoltiden men det kan inte säkerställas att eleverna ges möjlighet att nå målen för årskurs 5 i ämnet. Inspektörerna bedömer att skolan måste åtgärda detta.

Skolan genomför inte elevens val enligt grundskoleförordningens krav. Elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Eleverna ska erbjudas ett allsidigt urval av ämnen och skolan bör sträva efter att tillgodose elevernas önskemål. Vid Medleskolan förekommer temaarbeten och tvärgruppsarbeten som enligt personalen till viss del kan uppfylla intentionerna med elevens val. Eleverna är dock inte medvetna om att de har elevens val och de erbjuds inte de reella valmöjligheter som ämnet syftar till. Detta måste skolan rätta till.

Datum	Ort
2008-05-27	Umeå

Kristian Hansson
Elisabeth Ahlgren